

Nærings- og fiskeridepartementet

Vår dato
09.05.2018

Vår referanse
2018/00122-12

Vår saksbehandler
Sonja Elin Kleven Jakobsen/94080674

Deres referanse

18/1896-1 Høyring - fisket etter sei for kystfartøy - kombinasjonsdrift og utnyttning av kvote

Landsstyret i Norges Fiskarlag har i møte 8.-9. mai 2018 fattet følgende vedtak i ovennevnte sak:

«Norges Fiskarlag viser til at Nærings- og Fiskeridepartementet den 9. april 2018 har sendt på høring et notat som omhandler to alternative regler for utnyttning av seikvoter for kystfartøy som har deltakeradganger til å fiske sei nord for 62°N både med not og med konvensjonelle redskaper, såkalte kombinasjonsfartøy.

Alternativ 1 går ut på at de aktuelle kystfartøyene (kombinasjonsfartøy) som har to deltakeradganger knyttet til å fiske sei, kan fiske kvotene av sei knyttet til de to separate kvotesettene både med not og med konvensjonelle redskaper. Dette betyr at gjeldende praksis videreføres, men at relevant forskrift må endres (kvoteutnyttelsesbestemmelsen).

Alternativ 2 går ut på at de aktuelle kystfartøyene bare kan fiske en av kvotene de har deltakeradgang på. Dette innebærer en reversering av den etablerte praksisen, men en videreføring av relevant forskrift.

Norges Fiskarlag er enig med departementet i at det generelle prinsippet er at det enkelte fartøy ikke kan fiske mer enn en grunnkvote innenfor samme fiskeri (bestand) i det enkelte kvoteår. Når det gjelder fiske etter sei har en ikke fulgt dette prinsippet, og årsaken til dette gjøres det nærmere rede for i det etterfølgende. Fiskarlaget hadde for øvrig forventet at dette hadde blitt reflektert og problematisert på en mere grundig måte fra departementets side i høringsnotatet.

Fiskarlaget vil også bemerke at kvoteutnyttelsesbestemmelsen, hvor bl.a. gjeldende regel fastslår at hvert fartøy kan bare fiske og lande én kvote av de enkelte fiskeslag innenfor kvoteåret, har vært gjeldende langt tilbake i tid, dog med ordlyder som har blitt endret med årenes løp.

Fisket etter sei nord for 62°N med not ble adgangsregulert for fartøy på 13 meter og større med virkning fra 1999, mens fiske etter sei med konvensjonelle redskaper ble adgangsregulert med virkning fra 2003, og innlemmet i en felles deltakeradgang (lukket gruppe) som omfattet fiske etter torsk, hyse og sei med konvensjonelle redskaper nord for 62°N. Fra og med 2003 har derfor alle kombinasjonsfartøy som både har hatt adgang til å delta i fiske etter sei nord for 62°N med not og med konvensjonelle redskaper årlig kunnet fiske på begge grunnkvotene knyttet til forannevnte deltakeradganger.

I 2003 ble det også innført strukturvoteordninger i lukket kystgruppe over 15 meter, slik at en rekke kombinasjonsfartøy trolig har økt sine kvotegrunnlag på sei gjennom å erverve strukturkvoter både med basis deltakeradgangen for not og deltakeradgangen for konvensjonelle redskaper. Regimet med at kombinasjonsfartøy har kunnet fiske sei med basis i to grunnkvoter har således pågått i 15 år. Fartøy som har hatt adgang til å fiske sei med not har også kunnet fiske denne seikvoten med konvensjonelle redskaper, men av hensyn til at not vanligvis beskatter sei av mindre størrelse har det ikke vært adgang til å fiske den konvensjonelle kvoten med not.

I siste halvdel av 1990-tallet ble det ført omfattende diskusjoner om fordelingen av seikvoten nord for 62°N mellom de ulike reguleringsgruppene, og det ble årlig overført et seikvantum fra gruppekvoten til seinotfartøyene til gruppekvoten for konvensjonelle redskaper for å kompensere for at notfartøy også fisket med konvensjonelle redskaper og kvotebelastet denne gruppekvoten. Dette spørsmålet ble også behørlig drøftet og omtalt i innstillingen fra Ressursfordelingsutvalget i Norges Fiskarlag i 2001, og i utvalgets vurderinger heter det bl.a. som følger:

«Utvalget konstaterer at landsmøtevedtaket for sei nord om 62°N innebar at det skulle avsettes et stipulert kvantum til konvensjonelle redskaper. Det er ikke lenger aktuelt å bruke stipulerte kvoter, og utvalget mener av denne grunn at fordelingsvedtaket må endres.

Utvalget konstaterer samtidig at det har vært en utvikling der en andel av notflåtens gruppekvantum av sei er overført til konvensjonelle redskaper. Dette for å dekke opp det kvantum seinotbåter fisker av sei med konvensjonelle redskaper. Landsstyret i Norges Fiskarlag anbefalte en overføring på 4.000 tonn sei fra notflåten til konvensjonelle fartøyer i 2001, mens myndighetene har overført ytterligere 6.000 tonn, slik at det totalt er overført 10.000 tonn fra notgruppen til konvensjonelle redskaper. Det betyr at konvensjonelle redskaper har en andel på 40,3 % av totalkvoten av sei nord om 62°N i 2001, mens notflåten har en andel på 24,4 %, og trålerne 35,3 %.

Utvalget konstaterer at trålerne i 10 – årsperioden før landsmøtevedtaket ble fattet i 1994, stod for rundt 40 % av det som ble fisket av sei av norske fartøyer nord om 62°N. Utvalget viser samtidig til at mange av fartøyene i seinotflåten totalt sett har et rimelig godt driftsgrunnlag, og at utvalget ikke har foreslått bruk av avkortning. Utvalget presiserer at det i forslaget til fordeling allerede er tatt hensyn til at det er overført et kvantum til konvensjonelle redskaper for å dekke inn notflåtens seifiske med konvensjonelle redskaper. Utvalget konstaterer videre at seinotflåten etter dette kommer ut likt med den kvoteandel de har hatt de to siste årene, og dette er bakgrunnen for utvalgets forslag.»

Landsmøtet 2001 fattet vedtak om at kvotefordelingen av sei nord for 62°N skal være som følger:

Konvensjonelle redskaper: 38 %
Notgruppen: 24 %
Trålgruppen: 37 %

Denne fordelingsnøkkelen, med tilhørende forutsetninger, har blitt fornyet av etterfølgende landsmøtevedtak i 2007 og 2015, og myndighetene har fordelt seikvoten i samsvar med denne fordelingsnøkkelen fra og med 2002.

Med virkning fra 2013 bestemte myndighetene at det ikke lenger skulle reforderes eventuelle restkvanta av sei fra gruppekvoten til konvensjonelle redskaper til notgruppen på grunn ulike beskatningsmønstre knyttet til redskapene not og konvensjonelle redskaper. Som kjent har det også opp gjennom årene vært en rekke behandlinger av spørsmålet om minstemålet på sei nord for 62°N, hvor det fortsatt er fastsatt differensierte minstemål for notfiske etter sei, samt et øvre kvantumstak 3 000 tonn på hva som kan tas ut av sei med not med et minstemål på 35 cm i området mellom 62°N og 66°33'N.

I seifisket knyttet til kombinasjonsfartøyene har en også opp gjennom årene ut fra rimelighetsbetraktninger hatt reguleringstiltak som har gjort at slike fartøy ikke har kunnet fiske to

fulle grunnkvoter (og eventuelt strukturkvotetillegg). I noen år hadde en derfor regler om at fartøy som fisker med flere redskap (kombinasjonsfartøy) samlet ikke kunne fiske utover den høyeste maksimalkvoten som gjaldt for en av gruppene fartøyet deltok i (not, konvensjonelle). I enkelte år hvor seifisket ble sluppet fritt for konvensjonelle redskaper, ut fra romslige kvoter og bestands- og tilgjengelighetssituasjonen, fikk forannevnte regel ingen relevans. Sist vi hadde en fritt fiske situasjon for konvensjonelle redskaper i seifisket var i 2014, og da Landsstyret behandlet spørsmålet om seireguleringene for 2014, og ble følgende vedtatt:

«Dersom det på et senere tidspunkt innføres kvote for kystfiskefartøy som fisker sei med konvensjonelle redskaper, må det vurderes om tidligere prinsipper for avgrensning av hvor mye et fartøy skal kunne fiske enten med not eller konvensjonelle, må endres. Det er viktig å ta hensyn til at situasjonen i dag er at fartøy både har slått seg sammen, og fordelingen av kvotene er mer låst enn tidligere. Dette innebærer at notgruppen og konvensjonelle blir behandlet som to adskilte fiskeri.»

Ut fra foranstående har Norges Fiskarlag anbefalt at kombinasjonsfartøy (not og konvensjonelle redskaper) skal kunne fiske sine to grunnkvoter (og eventuelle strukturkvotetillegg) knyttet til de to respektive deltakeradgangene fullt ut, uten avkortning. Dette ble senest stadfestet av Landsstyret i vedtak 19.1.2018 hvor følgende ble vedtatt:

«Norges Fiskarlag viser drøftingen på Reguleringsmøtet omkring kvoteutnyttelse for fartøy som driver kombinasjonsdrift og fisker sei både med konvensjonelle redskaper og med not. Videre konstaterer Fiskarlaget at Nærings- og fiskeridepartementet i presseomtale av 21.12.2017 bl.a. meddeler følgende:

Når det gjelder problemstillingen knyttet til kombinasjonsdrift og kvoteutnyttelse for seinotfartøy som også har adgang til å delta med andre konvensjonelle redskap, er dette en sak departementet vil komme tilbake til på nyåret. Det er derfor ikke foretatt noen regelendringer for dette nå.

Norges Fiskarlag ber om at kvoteutnyttelsesbestemmelsen (§ 29 i reguleringsforskriften) endres slik at fartøy som innehar både konvensjonell deltakeradgang og seinot deltakeradgang kan fiske respektive seikvoter fullt ut slik praksis har vært, uten at det kommer i strid med kvoteutnyttelsesbestemmelsen. Dette samsvarer også med Fiskeridirektørens tilrådning overfor departementet, hvor også konkret endring av ordlyd er foreslått.»

Med bakgrunn i foranstående gjennomgang forutsetter Norges Fiskarlag at Nærings- og fiskeridepartementet fastsetter regelverket etter alternativ 1, som er en videreføring av etablert praksis. Departementets alternativ 2 anser Fiskarlaget å ikke være et reelt alternativ, da det innebærer et brudd på en etablert forvaltningspraksis og lovverk som har pågått i 15 år. Fiskarlaget finner det derfor svært beklagelig at departementets behandling av dette spørsmålet gjennom eget høringsnotat har ført til en debatt som mangler forankring i historikken knyttet til seifisket.

Norges Fiskarlag er også svært overrasket over følgende betraktninger som gjøres av departementet i høringsnotatet:

«Eit vanleg argument for å opne for at dei aktuelle kombinasjonsfartøya kan fiske to kvotar av sei, er at ein har akseptert denne praksisen i fleire år, og at aktørene derfor har innretta seg. Departementet er likevel skeptisk til at dette argumentet kan grunnge eit unntak frå det klare utgangspunktet i reguleringssystemet.

Vi vil i denne sammenhengen vise til at dei aktuelle reiarlaga ikkje har hatt noka rettsleg forventning om at den aktuelle praksisen skulle verte permanent. Praksisen har vore ei førebels ordning inntil ein har gjennomført ei grundigare vurdering av saka, og han har dessutan vore utan forankring i forskrifta.»

Fiskarlaget ber om at kvoteutnyttelsesbestemmelsen (§ 29 i reguleringsforskriften) endres slik at fartøy som innehar både konvensjonell deltakeradgang og seinot deltakeradgang kan fiske respektive seikvoter fullt ut slik praksis har vært, uten at det kommer i strid med kvoteutnyttelsesbestemmelsen.»

Med hilsen
NORGES FISKARLAG

Jan Birger Jørgensen

Sonja Elin Kleven Jakobsen

Kopi til: Medlemslaga
Landsstyret